

Mötesbok: Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott (2026-03-12)

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Datum: 2026-03-12

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Kommentar:

Dagordning

Upprop och val av justerare

Ärenden

14/26 JUSK yttrande motion 35/2025: Testpilot för självkörande taxitjänster i Umeå; Anders Norqvist (L)	3
15/26 JUSK yttrande Motion 42/2025: Inför lågkostnadsparkering i parkeringshusen för att stärka centrumhandeln; Anders Sellström (KD)	11
16/26 JUSK Informationer 2026-03-12	15

Tjänsteskrivelse

2026-03-04

Kommunfullmäktiges
jämsällldhetsutskott

Diariernr: KS-2025/00855

Motion 35/2025: Testpilot för självkörande taxitjänster i Umeå; Anders Norqvist (L)

Förslag till beslut

Jämsällldhetsutskottet beslutar att föreslå kommunfullmäktige

Att avslå motionen

Ärendebeskrivning

Liberalerna har lämnat in en motion där de föreslår att Umeå kommun ska utreda möjligheten att bli testpilot för självkörande taxitjänster, så kallad robottaxi, och initiera samverkan med aktörer som Trafikverket och Umeå universitet. I motionen framhålls att Umeå har goda förutsättningar, inklusive en lämplig stadsstruktur, närhet till nationell transportforskning via Trafikverket, höga hållbarhetsambitioner, samt unika möjligheter att testa tekniken i norrländskt vinterklimat, så som snö, is och kyla. I motionen yrkar liberalerna att kommunfullmäktige beslutar:

Att Umeå kommun ska utreda möjligheten att bli testpilot för självkörande taxitjänster och identifiera lämpliga försöksområden inom kommunen.

Att Umeå kommun ska initiera samverkan med Trafikverket, Umeå universitet, Region Västerbotten och lokalt näringsliv för att aktivt bjuda in etablerade aktörer och forskningsmiljöer till pilotprojektet.

Tekniska nämnden har i sitt yttrande föreslagit avslag på motionen och lyfter såväl tekniska som juridiska och ekonomiska hinder. De menar att ett pilotprojekt skulle kräva omfattande utredning och resurser som inte rymms inom kommunens nuvarande budget och verksamhetsprioriteringar.

Jämsällldhetsutskottets yttrande

Jämsällldhetsutskottet anser att ett framåtlutat arbete för att förändra resmönster och nå en mer hållbar mobilitet är av stor vikt, inte minst då en stor del av klimatutsläppen i Umeå kommun kommer från persontransporter. Dock anser jämsällldhetsutskottet inte att en satsning på självkörande taxitjänster är det som fokus bör läggas på. I stället anser utskottet att ett större fokus bör läggas på att förstå mobilitetens könade mönster.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00855

Det är centralt att arbete med fokus på hållbar mobilitet innehåller en tydlig och aktiv förståelse av makt och kön.

Mobilitet och transportsystemet präglas av könade mönster. Rapporten *Jämställdhet och transportsystemet (Vinnova 2020)* visar att män och kvinnor gör lika många ärenden per dag, men reser på olika sätt. Män kör betydligt mer bil medan kvinnor gör fler kedjeresor och väljer kollektivtrafik eller hållbara färdssätt när alternativen finns. Skillnaderna kan inte förklaras enbart av inkomst eller tillgång till bil, snarare handlar det om olika preferenser och prioriteringar. Kvinnor prioriterar säkerhet högre och är mer positivt inställda till satsningar på hållbara transporter. Umeå kommuns resvaneundersökning visar att resmönster lokalt följer nationella trender; kvinnor i Umeå reser mer hållbart och vill i högre utsträckning än män prioritera satsningar på hållbara färdssätt. Nationellt skulle gruppen män behöva minska sitt bilresande med 42 procent och kvinnor med 17 procent för att nå hållbara nivåer. Om män reste som kvinnor skulle utsläppen från svenska persontransporter minska med cirka 20 procent.

Transportsektorn präglas av en stark teknisk rationalitet. Män är överrepresenterade i de organ som fattar beslut om budget, infrastruktur och trafikplanering. Vinnova lyfter därför i sin rapport tre principer för jämställt inflytande: att båda könen transportvanor ska väga lika tungt, att värderingar och attityder ska ges lika vikt och att mäns och kvinnors villkor ska inkluderas i hela beslutsprocessen.

Slutligen är det viktigt att förstå trygghet och otrygghet i relation till självkörande fordon, särskilt då dessa ska delas. Att färdas med okända i ett fordon utan någon som är "ansvarig" kan innebära en ökad otrygghet, den kunskapen behöver finnas med i arbetet framåt om det är så att självkörande fordon är något som kan komma att testas i en framtid i Umeå. Slutligen anser jämställdhetsutskottet att innovation krävs i arbete med nya lösningar för hållbar mobilitet. Innovation kan dock inte avgränsas till tekniska lösningar utan behöver också, i högre utsträckning, handla om att utmana makt, normer och identitet.

Beslutsunderlag

Motion 35/2025

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00855

Linda Gustafsson
Jämställdhetsstrateg

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2026-01-29

§ 7

Diariennr: TN-2025/00799

Motion 35/2025: Testpilot för självkörande taxitjänster i Umeå

Beslut

Tekniska nämnden beslutar

att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen ”Testpilot för självkörande taxitjänster i Umeå” med nedanstående motivering.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Liberalerna har lämnat in en motion ”Testpilot för självkörande taxitjänster i Umeå” och föreslår att Umeå kommun ska utreda möjligheten att bli testpilot för självkörande taxitjänster, så kallad robottaxi, och initiera samverkan med aktörer som Trafikverket och Umeå universitet. I motionen framhålls att Umeå har goda förutsättningar, inklusive en lämplig stadsstruktur, närhet till nationell transportforskning via Trafikverket, höga hållbarhetsambitioner, samt unika möjligheter att testa tekniken i norrländskt vinterklimat, så som snö, is och kyla.

Bedömning

Umeå kommun är försiktigt positiva till utvecklingen av nya, innovativa och hållbara transportlösningar, inklusive automatiserade fordon. Vi bedömer dock att motionens förslag inte rymms inom kommunens nuvarande prioriteringar, främst på grund av juridiska, ekonomiska och tekniska begränsningar.

Juridiska förutsättningar

Självkörande fordon är i dagsläget endast tillåtna i form av försöksverksamhet. Transportstyrelsen utfärdar tillstånd för sådan försöksverksamhet på allmän väg. Försöksprojekt är kostsamma och tidskrävande, utifrån de höga kraven på trafiksäkerhet och riskhantering som Transportstyrelsen ställer. Regelverket betraktas fortfarande som

Umeå kommun
Tekniska nämnden**Protokollsutdrag**
2026-01-29

begränsande, med detaljerade krav på säkerhet, typgodkännande och geofencing. Ett pilotprojekt skulle kräva omfattande utredning och resurser som inte ryms inom kommunens nuvarande budget och verksamhetsprioriteringar.

Tekniska förutsättningar

För att självkörande fordon ska kunna fungera säkert krävs en hög och tillförlitlig kvalitet på maskinläsbara vägdata, vilket är avgörande för att skapa korrekta digitala förutsättningar för fordonen. Umeå kommun har länge varit väl rustad och ligger i framkant gällande att skapa maskinläsbara trafikregler (BTR-data, Bearbetningsbara trafikregler). I ett nyligen genomfört pilotprojekt lett av Trafikverket, konstaterades att Umeå har en mycket hög andel vägnätsanknutna trafikföreskrifter. Trots detta har projektet tydliggjort att det fortfarande finns betydande kvalitetsbrister i de maskinläsbara data som levereras, vilket skapar utmaningar för trafiksäkerheten. Dessa brister beror på avsaknad av standardisering och otillräckliga systemstöd och utgör ett hinder för säker drift av självkörande fordon.

Bristerna omfattar bland annat glapp och överlapp i BTR-data för hastighetsgränser. I praktiken kan dessa brister få allvarliga konsekvenser. Glapp i hastighetsdata kan leda till att fordon som använder system som ISA (Intelligent Speed Assistance) tolkar hastigheten fel, vilket påverkar trafiksäkerheten. Även om självkörande fordon inte använder ISA, förlitar de sig på motsvarande funktioner för hastighetsreglering, vilket innebär att samma typ av felaktiga data får liknande konsekvenser. Det betyder att självkörande fordon som använder BTR-data för att reglera hastighet riskerar att färdas med fel hastighet vid dessa glapp.

Dessa tekniska brister utgör ett betydande säkerhetshinder. Så länge maskinläsbara data inte håller tillräckligt hög kvalitet och tillförlitlighet är säker drift av självkörande fordon i praktiken omöjlig. Den största arbetsinsatsen framöver ligger i att kvalitetssäkra och komplettera redan publicerade trafikföreskrifter för att uppnå full maskinläsbarhet och hög datakvalitet. Detta arbete kräver nationell standardisering, utveckling av systemstöd samt stöd och utbildning från myndigheter som Transportstyrelsen och Trafikverket.

Umeå kommun
Tekniska nämnden**Protokollsutdrag**
2026-01-29**Slutsats**

Mot bakgrund av att självkörande fordon idag endast är tillåtna inom ramen för kostsam och krävande försöksverksamhet och att den tekniska grundförutsättningen, tillförlitlig, maskinläsbar vägdata, ännu inte är helt uppfylld, bedömer vi att motionens förslag om att aktivt utreda ett pilotprojekt för robottaxi inte är lämpligt att prioritera i dagsläget.

Tekniska nämndens beslutsordning

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta i enlighet med tjänsteskrivelsen och konstaterar att så är fallet.

Votering begärd

Ja-röst för bifall till tjänsteskrivelsen.

Nej-röst för bifall till motionen.

Namn och parti	Ja	Nej	Avstår
Christina Bernhardsson (S)	X		
Stefan Nordström (M)	X		
Håkan Johansson (S)	X		
Lina Farhat (S)	X		
Tommy Stark (S)	X		
Karin Vincent (S)	X		
Johan Ståhl (V)	X		
Fredrik Rönn (C)		X	
Rebecka Dejby (MP)	X		
Thomas Liljedahl (L)		X	
Marianne Löfstedt (M)	X		
Summa:	9	2	

Omröstningsresultat

Med 9 ja-röster mot 2 nej-röster beslutar nämnden att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag

Motion 35/2025: Testpilot för självkörande taxitjänster i Umeå. Bilaga.

Checklista för handläggning av ärenden inför politiska beslut bedöms inte tillämplig.

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2026-01-29

Beredningsansvariga

Fredrik Öhrner, trafikingenjör

Beslutet ska skickas till
KSdiarium

MOTION TILL UMEÅ KOMMUNFULLMÄKTIGE

Testpilot för självkörande taxitjänster i Umeå

Runt om i världen utvecklas framtidens transportlösningar. Ett exempel på detta är självkörande bilar med tillhörande taxitjänster. Umeå har flera goda förutsättningar som gör kommunen väl lämpad för ett pilotprojekt med självkörande taxitjänster, ibland kallat robottaxi.

Trafikverket har redan etableringar i Umeå, vilket skapar en nära koppling till nationell transportforskning och regleringsfrågor.

Stadens struktur med centrum, universitetet, stadsdelar som Ersboda och Umedalen samt närliggande samhällen som Holmsund och Sävar lämpar sig väl för en flexibel transportlösning som komplement till befintlig busstrafik.

Umeå har höga ambitioner vad gäller hållbara transporter. Robottaxi kan bidra till minskat bilberoende, effektivare resmönster och lägre utsläpp.

Norra Sverige erbjuder unika möjligheter att testa självkörande teknik under snö, is och kyla, något som få internationella aktörer idag klarar av. Detta stärker Umeås attraktionskraft som pilotstad.

En etablering av någon av aktörerna i Umeå skulle sätta kommunen på kartan som ett centrum för innovativa transportlösningar. Det skulle gynna både universitetet, näringslivet, boende och pendlare.

Vi yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

att Umeå kommun ska utreda möjligheten att bli testpilot för självkörande taxitjänster och identifiera lämpliga försöksområden inom kommunen.

att Umeå kommun ska initiera samverkan med Trafikverket, Umeå universitet, Region Västerbotten och lokalt näringsliv för att aktivt bjuda in etablerade aktörer och forskningsmiljöer till pilotprojektet.

Umeå den 22 september 2025

Anders Norqvist
Liberalerna

Urban Wikman
Liberalerna

Tjänsteskrivelse

2026-03-04

Kommunfullmäktiges
jämsällldhetsutskott

Diariennr: KS-2025/01071

Motion 42/2025: Inför lågkostnadsparkering i parkeringshusen för att stärka centrumhandeln; Anders Sellström (KD)

Förslag till beslut

Jämsällldhetsutskottet beslutar att föreslå kommunfullmäktige

Att avslå motionen

Ärendebeskrivning

Kristdemokraterna har lämnat in en motion där de yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

Att Umeå kommun återinför 2 timmars rabatterad parkering i de kommunala parkeringshusen, i syfte att stärka stadskärnans attraktivitet, handel och företagande.

Kristdemokraterna lyfter i motionen att Umeå stadskärna är en viktig mötesplats och att lågkostnadsparkering under rimliga tider kan ses som ett konkret sätt att stötta lokalt näringsliv, samtidigt som det bidrar till en mer levande stadskärna.

Umeå Parkerings AB (Upab) har yttrat sig på motionen och delar motionärens uppfattning om att god tillgänglighet till parkering är viktigt för en levande och attraktiv stadskärna. De lyfter att verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga och marknadsmässiga grunder och på ett sätt som inte snedvrider konkurrensen på marknaden. Vidare lyfter de att parkeringsavgifter är ett styrmedel i stadens trafiksystem, där en differentierad prissättning bidrar till att prioritera korttidsparkering för handel och service framför långtidsparkering i attraktiva lägen samt att erfarenheter från Umeå och andra städer visar att generell lågkostnad – eller avgiftsfri parkering inte påvisar långsiktigt önskad effekt på centrumhandel, utan riskerar att leda till minskad omsättning av platser, ökad söktrafik och försämrade framkomlighet.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/01071

Jämställdhetsutskottets yttrande

Att skapa förutsättningar för att stärka hållbart resande gynnar som regel gruppen kvinnor då de idag reser mer hållbart (RVU, Umeå kommun, 2023) I Umeå äger män dubbelt så många bilar som kvinnor och reser längre sträckor med bil och flyg. Det är centralt och i linje med andra satsningar som pågår på Umeå kommun att gruppen män förändrar sina resmönster och i högre utsträckning använder hållbara färdsätt. Detta för att Umeå kommun ska klara av att nå sina mål vad gäller klimatneutralitet och minska klimatutsläpp i den nivå som är nödvändig samt för att nå ett mer jämställt resande där olika gruppers resande underlättas.

Jämställdhetsutskottet anser inte att en rabatterad parkering i parkeringshusen skulle skapa bättre förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Beslutsunderlag

Motion 42/2025

Yttrande UPAB

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Linda Gustafsson

Jämställdhetsstrateg

2026-01-27

Motion till Umeå kommunfullmäktige 2025-11-10

Inför lågkostnadsparkering i parkeringshusen för att stärka centrumhandeln

Motionens yrkande

Kristdemokraterna i Umeå yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

Att Umeå kommun återinför 2 timmar rabatterad parkering i de kommunala parkeringshusen, i syfte att stärka stadskärnans attraktivitet, handel och företagande.

Yttrande från Upab

Umeå Parkerings AB delar motionärernas uppfattning om att god tillgänglighet till parkering är viktig för en levande och attraktiv stadskärna. Handel, service och mötesplatser i centrum är angelägna för hela kommunen.

Som kommunalt bolag ska Umeå Parkerings AB bedriva sin verksamhet på affärsmässiga och marknadsmässiga grunder. Det innebär att parkeringsavgifter behöver sättas på ett sätt som är långsiktigt hållbart och inte snedvrider konkurrensen på marknaden. Parkering är samtidigt ett styrmedel i stadens trafiksystem. Avgiftsbelagd parkering är ett effektivt sätt att skapa omsättning på parkeringsplatser och därigenom god tillgänglighet för besökare. En differentierad prissättning bidrar till att prioritera korttidsparkering för handel och service framför långtidsparkering i attraktiva lägen.

Erfarenheter från Umeå och andra städer visar att generell lågkostnads- eller avgiftsfri parkering inte påvisar långsiktig önskad effekt på centrumhandel, men däremot riskerar att leda till minskad omsättning av platser, ökad söktrafik och försämrad framkomlighet.

Att parkeringshusen i centrala Umeå i dagsläget har god tillgänglighet är positivt och visar att kapacitet finns även under mer belastade perioder. Beläggning påverkas av fler faktorer än pris, såsom resvanor, ärendets längd, säsong och evenemang.

Upabs uppdrag är att skapa förutsättningar för en bättre vardag och en fungerande, växande stad. Det innebär att göra det lätt att parkera och att få tillgång till Umeå genom smidiga och tydliga parkeringslösningar som fungerar både i vardagen och vid hög belastning. Den nuvarande avgiftsmodellen bedöms bidra till god tillgänglighet genom att styra parkering till parkeringshus och minska söktrafik i centrum.

Mot denna bakgrund bedömer Umeå Parkerings AB att ett återinförande av generell lågkostnadsparkering i parkeringshusen inte är en ändamålsenlig åtgärd.

Umeå Parkerings AB

Annika Ljungblad, Vd

MOTION 2025-11-10

Inför lågkostnadsparkering i parkeringshusen för att stärka centrumhandeln

Umeås stadskärna är en viktig mötesplats och en del av kommunens identitet. Här arbetar, handlar och möts inte bara de som bor i centrum – utan människor från hela kommunen och stora delar av Västerbotten. Handeln i centrala Umeå är därför en angelägenhet för alla.

UPAB:s egna testmätningar från 2025 visar dessutom att parkeringshusen i centrala Umeå endast är fyllda till i genomsnitt **38 procent**. På vardagar är beläggningen **40 procent** och på helger **35 procent**, med högsta uppmätta nivåer på 56 procent. Det är alltså god tillgänglighet även under de mest belastade tiderna. Detta understryker att det inte finns någon brist på parkeringsplatser i p-husen – däremot finns det en tydlig brist på incitament att använda dem.

Tidigare erbjöds i praktiken ett lågkostnadsalternativ med **två timmars parkering för 15 kronor**. Detta togs bort i samband med en generell prisjustering den **1 januari 2022**, vilket gjort parkering betydligt dyrare för besökare och småföretagens kunder.

Att underlätta för människor att ta sig till centrum stärker småföretag, kaféer, restauranger och evenemangsarrangörer. Lågkostnadsparkering under rimliga tider kan ses som ett konkret sätt att stötta lokalt näringsliv, samtidigt som det bidrar till en mer levande stadskärna.

Det är också en fråga om rättvisa och tillgänglighet. Efter fortsatt införande av begräsningar för biltrafiken och den nya mobilitetsnormen som begränsar parkeringsmöjligheterna, har det blivit tydligt att kommunens trafikpolitik i första hand utgår från de som bor centralt eller har goda bussförbindelser. Men Umeå består av mer än centrum. För många som bor i ytterområden, på landsbygd eller pendlar in till arbete och evenemang är bilen det enda realistiska färdssättet. Kommunens beslut måste spegla att även dessa invånare är en del av Umeås tillväxt och vardagsliv.

Kommunen talar ofta om att Umeå ska vara en attraktiv stad att bo och verka i. Attraktivitet handlar också om tillgänglighet.

Med rimliga parkeringsvillkor skapas bättre balans mellan hållbarhet och livskraft – mellan stadskärna och ytterområden. Då parkeringshusen i dag har låg beläggning finns inget trafiktekniskt argument mot att göra dem mer attraktiva. Tvärtom skulle en rimligare prisnivå minska söktrafiken i centrum, styra parkering in i p-husen och samtidigt stötta stadskärnans företagare.

Vi föreslår därför att kommunen ser över möjligheten att återinföra rabatterad parkering i parkeringshusen i centrala Umeå. Det skulle vara ett välkommet stöd för stadens småföretagare – och för alla som vill fortsätta handla, äta och mötas i hjärtat av Umeå.

Förslag till beslut

Kristdemokraterna i Umeå yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

Att Umeå kommun återinför 2 timmar rabatterad parkering i de kommunala parkeringshusen, i syfte att stärka stadskärnans attraktivitet, handel och företagande.

Tjänsteskrivelse

2026-03-05

Kommunfullmäktiges
jämsällldhetsutskott

Diariennr: KS-2026/00056

JUSK Informationer 2026

Förslag till beslut

Jämsällldhetsutskottet beslutar

att utskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Summer zone

Monica Svonni, fritid och Robert Lindberg, projektledare summer zone informerar.

Projekt mot sexuell exploatering på Dragonskolan

Angelica Rönnfjord och Annie Sellman informerar.

Återkoppling Bogotás ICLD-besök i Umeå

Annika Dalén informerar.

Sofia Gustafsson
Nämsdsekreterare